

12580

A. LEVENT TÜZEL
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk ÇELİK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 13.11.2012

A. Levent TÜZEL
İstanbul Bağımsız Milletvekili

Amerika'da ilk 5, Dünya'da ilk 10 şirket arasında adı geçen Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş. 1960 yılından beri Türkiye'de faaliyet göstermektedir. 1865 Yılında kurulan şirketin 65 ülkede 142.000 çalışanı bulunmaktadır.

Bilindiği üzere, 2001 yılında yürürlüğe giren Endüstri Bölgeleri Yasası kapsamında Cargill, Türkiye'nin, Orhangazi Tesisi'nin kurulu bulunduğu arazinin "Özel Endüstri Bölgesi" olması için başvuru yapmış, söz konusu arazi, Bakanlar Kurulu Kararıyla 5 Temmuz 2005 tarihinde Özel Endüstri Bölgesi ilan edilmiştir. Kararın iptali için Bursa Barosu öncülüğünde Bursa Meslek Odaları tarafından Danıştay 10. Daire'de dava açılmıştır. Açılan davalar sonucunda Orhangazi Kaymakamlığı Cargill firmasının faaliyetini durdurma kararı almıştır.

ABD yetkilileri tarafından, Şeker Kanunu'nda yüzde 10 olan glikoz kotasının artırılmasının istenilmesi üzerine glikoz kotası yüzde 15'e yükseltilmiş ve Cargill'in, Amerika'dan GDO'lu mısır ithal etmesinin önü açılmıştır. Türkiye'deki nişasta bazlı tatlandırıcı fabrikalarının bu mısırı kullanarak tatlandırıcı ürettiği ve bu tatlandırıcıların, asitli içeceklerde, baklava, meyve suyu, çikolata, şekerleme üretiminde kullanıldığı bilinmektedir.

Danıştay'ın kararlarına ve halkın ve meslek örgütlerinin tüm itirazlarına rağmen, AKP Hükümeti, 24 Kasım 2006'da Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Yasası'nı değiştirerek, yapay tatlandırıcı sektöründe en büyük tekellerden biri olan Cargill'in Türkiye'de GDO'lu mısır üretimi yapabilmesi için Osmangazi'deki tarım alanları "özel endüstri bölgesi" ne dönüştürülmüştür.

Bursa'nın Orhangazi ilçesinde üretim yapan Cargill Fabrikasında, Hak-İş'e bağlı Öz Gıda-İş, altı yedi aydır sendikalaşma mücadelesi yürütmektedir. Sendika, yetki alma aşamasına gelindiğinde işveren durumu fark ederek, sendikaya üye olan bir işçiyi performans düşüklüğü gerekçesiyle işten çıkarmıştır. 4 Ekim itibariyle işten atılan Kemal Kapar, aynı zamanda sendikanın işyerindeki örgütlenme çalışmalarını yürütmekte olup, işten atılma sebebinin performans prosedürü gereği değil; yasal hakkı olan sendikaya üye olması olduğu ifade edilmektedir. Konuyla ilgili olarak;

- 1) 750 milyon dolarlık ciroya sahip uluslararası bir gıda tekeli olan CARGILL'in Türkiye'deki işletmelerinde çalışan işçiler sendikal haklarını kullanabilmekte midir?
- 2) Sendikaya üye olduğu ve örgütlenme çalışması yaptığı için hukuksuzca, işten çıkartılan sendika üyesi için fabrikanın önünde bugün itibariyle 40 gündür eylem yapılmakta, civar köylerden çok sayıda dayanışma ziyaretleri devam etmektedir. Bu konudan haberdar mısınız? Bakanlığınız Müfettişlerince bu işyerinde bir inceleme yapılması düşünülmekte midir?

- 3) Yetki alacak çoğunluğu sağlayan ve sendikal hakkı ihlal edilen işçilerden Kemal Kapar adlı işçinin işe geri alınması ve sendikalaşma üzerindeki baskılara son verilmesi konusunda Bakanlığınızca ne yapılmıştır?
- 4) CARGİLL Türkiye Murahhas Azası Mustafa Sayınataç, Türkiye işverenler sendikası üyesi iken, işçilerin sendikalaşması için örgütlenme çalışması yapan işçilerin asılsız olarak “performansı düşük”, “işyerinin huzurunu bozuyor” gibi iddialarla işten atılması karşısında, sendikal örgütlenmeyi engelleyen işverenlere karşı “hürriyetin kısıtlanması” dahil, daha caydırıcı yaptırımlar içeren bir yasal düzenleme düşünüyor musunuz?
- 5) CARGİLL işçilerinin, Öz Gıda-İş Sendikasına üye olması anayasal bir hak iken, işveren vekillerince cezalandırılmaları, Kemal Kapar’ın işten çıkartılmalarına yönelik olarak Bakanlığınızca ne yapılması düşünülmektedir?